

Regio Deal Zuid Limburg

provincie limburg

**Projectplan BioMedical MakerSpace
Innovatie & Vitaliteitsincubator**

Onderdeel van de Regio Deal Zuid Limburg 2023-2027

Betrokken organisaties/instanties:

Brightlands Maastricht Health Campus b.v. , Brightlands Incubators Maastricht b.v.,
Maastricht UMC+, Universiteit Maastricht (FHML)

Penvoerders: V. de Vries en H. Aquil

Datum: 03-12-2024

Inhoud

1. Toelichting.....	3
2. Aanleiding en huidige situatie.....	3
3. Doelen en resultaten.....	4
4. Werkproces en organisatie	6
5. Projectkosten en financiële dekking	7
6. Bijlage 1 deelprojectplan Regiodeal Gezond Idee (Kennis en Expertise centrum Preventie & Vitaliteit en het Vitaliteitsloket).....	
7. Bijlage 2 Deelprojectplan BioMedical MakerSpace	

1. Toelichting

De BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator valt binnen programmalijn 1 van de Regiodeal Zuid Limburg namelijk de versnelling naar een Gezonde, Veilige en Sociale Leefomgeving. De BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator bestaat uit twee onderdelen c.q 2 deelprojecten. In dit projectplan zal een beschrijving worden weergegeven van de samenwerking c.q. verbinding van deze twee deelprojecten.

De twee deelprojectplannen zijn :

1. BioMedical MakerSpace
2. Gezond Idee met de onderdelen het Kennis en Expertise Centrum Preventie en Vitaliteit en het Vitaliteitsloket

De twee deelprojecten vormen gezamenlijk het project BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator. De beide deelprojectplannen zijn als bijlagen toegevoegd bij dit project plan.

2. Aanleiding en huidige situatie

De Brightlands Maastricht Health Campus (BMHC) huisvest MUMC+, Universiteit Maastricht met haar Faculteiten Health, Medicine and Lifesciences, Faculty of Psychology and Neuroscience, Faculty of Science and Engineering en tal van initiatieven, bedrijven, start-ups en scale-ups op de onderwerpen rond biomedische en engineering domein. Hier werken onderzoekers, artsen, ondernemers en studenten aan innovaties in de gezondheidszorg, geneeskunde, biowetenschappen en engineering. Samen zetten zij hun kennis om in producten en diensten die bijdragen aan de publieke gezondheid en economische ontwikkeling van de regio. Het is dé campus als het gaat om gezondheid.

Eén van de belangrijke uitdagingen voor startups is productontwikkeling en daarvoor zijn geavanceerde faciliteiten nodig (instrumenten, prototyping faciliteiten, kweeklabs, en apparatuur). Faciliteiten waar startups zelf niet meteen toegang toe hebben of zelf in kunnen investeren. Om ervoor te zorgen dat deze innovaties ontwikkeld worden in onze regio en zich daar blijvend verbinden is dan ook een aansluitende innovatie-keten vereist van “lab bench” tot “bed side” (van lab tot toepassing in het ziekenhuis). Start-ups die deze innovaties naar de markt brengen hebben grote behoefte aan een BioMedical MakerSpace met geavanceerde lab-faciliteiten (“wet-labs” in de vorm van multipurpose laboratorium faciliteiten), prototyping faciliteiten en specifieke ondersteuningsfaciliteiten.

Op dezelfde campus werken het ziekenhuis Maastricht UMC+ (MUMC+) en de Faculty of Health, Medicine and Lifesciences (FHML) van de Universiteit Maastricht al geruime tijd samen op het domein van preventie en vitaliteit. De kennis en onderzoeksmogelijkheden van het ziekenhuis in combinatie van de volledige kenniscyclus van de FHML op zowel fundamenteel-, toegepast- als implementatie-onderzoek geven het MUMC+ een unieke nationale en zelfs internationale positie en mogelijkheden om impact te maken op het gebied van brede gezondheid, preventie en vitaliteit.

In het MUMC+ strategiedocument 'Gezond Leven, de nadere inkleuring' wordt de ambitie uitgesproken om het nationale kennis en expertisecentrum op het gebied van Preventie en Vitaliteit te worden en om deze kennis bovendien in te zetten in de regio. Om dat verder in te vullen zijn enkele jaren geleden door het bestuur van het MUMC+ de "Next Step" gelden beschikbaar gesteld om de volgende stap te zetten in het concreet maken en implementeren van preventie en vitaliteit in de praktijk.

Een van de uitkomsten is de pilot van het Vitaliteitsloket voor MUMC+ patiënten dat in januari 2024 is gestart. De eerste resultaten zijn veelbelovend en rechtvaardigen de plannen voor verdere opschaling in zowel functionaliteit en volumes patiënten.

Het voornemen is om het Kennis- en Expertisecentrum voor Preventie en Vitaliteit en het Vitaliteitsloket uit te bouwen en te versterken om uitvoering te geven aan de ambities op het gebied van preventieve gezondheidszorg. Een goede preventie-aanpak kan een verschil maken in een tijd waarin de gezondheidszorg overbelast dreigt te raken en een ongezonde leefstijl en leefomgeving een belangrijke rol spelen in de toename van de ziektelast. Tevens helpt het patiënten sneller te revalideren na een medische ingreep. Met de juiste aanpak kan gewerkt worden aan het verlengen van de gezonde levensduur van mensen en het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Het verschil in gezonde levensverwachting is immers groot tussen mensen met een hogere en lagere sociaaleconomische positie. Deze problematiek speelt in heel Nederland, maar is in de regio Zuid-Limburg nog prominenter aanwezig.

Het MUMC+ benadert gezondheid (brede gezondheid) en zorg vanuit een breed integraal perspectief, waarbij het vergaren, delen en toepassen van kennis rondom preventie en gezondheidsbevordering een belangrijk aandachtsgebied is. Het Maastricht UMC+ heeft een lange (wetenschappelijke) geschiedenis wat betreft kennis en kunde rond gezondheidsbevordering. Dat maakt het Maastricht UMC+ dan ook de uitgelezen plek om een solide preventiestrategie regionaal uit te voeren en vervolgens een (inter)nationaal gezicht te geven. Vandaar de ambitie om in 2030 hét nationale kennis- en expertisecentrum voor Preventie en Vitaliteit te zijn, met een belangrijke rol in innovatie en implementatie in de regio.

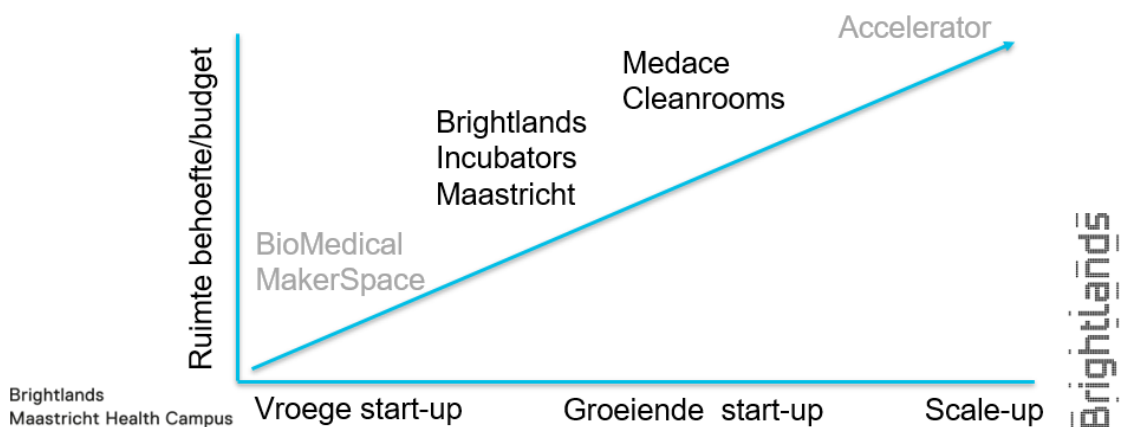
3. Doelen en resultaten

Met de BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator wordt een (startup) ecosysteem opgebouwd dat ruimte geeft aan startups, onderwijs en onderzoek op de domeinen van o.a. preventie, vitaliteit en biomedische innovaties die bijdragen aan het optimaliseren van de gezondheidszorg. Dit ecosysteem accommodeert, ondersteunt de zorg, onderwijs, onderzoek en (vroege) life-sciences startup bedrijven met toegang tot faciliteiten en een innovatienetwerk in deze domeinen.

Daartoe wordt een omgeving gecreëerd met daarin beschikbare laboratorium faciliteiten, kantoorruimten, overleg ruimten en plaats voor ontmoeting en samenwerking. Zo ontstaat de smeltkroes voor innovatie waar de Brightlands Maastricht Health Campus voor staat. Het biedt hiermee een unieke en vruchtbare omgeving voor de ontwikkeling van kennis en expertise op het gebied van preventie en gezondheidsbevordering middels het vitaliteitsloket en het versterkt het regionale vestigingsklimaat voor start-up en scale-up bedrijven op deze domeinen.

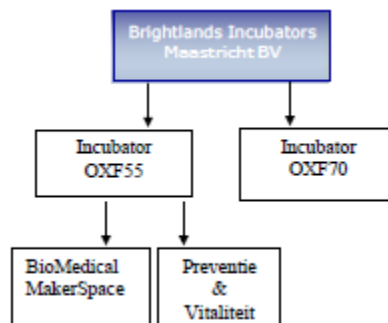
Voor startende bedrijven in een vroege fase wordt met de BioMedical MakerSpace een omgeving gecreëerd waarin innovaties laagdrempelig en tegen beperkte kosten kunnen worden ontwikkeld waarmee de kans op succesvolle groei van bedrijvigheid zo optimaal mogelijk wordt ondersteund. Op deze manier wordt een idee naar productontwikkeling en naar maatschappelijke impact versneld.

Waarom is Makerspace concept belangrijk voor groei van de BMHC?

De BioMedical MakerSpace is vooral ook interessant voor startende bedrijven van buiten de campus die op zoek zijn naar shared facilities, om zo tegen beperkte kosten te kunnen werken aan hun innovatieve producten.

In dit programma wordt het Kennis en Expertisecentrum Preventie en Vitaliteit verder opgebouwd maar ook gehuisvest. Als onderdeel van het kennis en expertisecentrum zullen ook (een deel van) de activiteiten van het Maastricht UMC+ Vitaliteitsloket worden gehuisvest in de incubator aan de Oxfordlaan 55 waar ook de ruimtes van de BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator gerealiseerd worden.

Het Vitaliteitsloket zal in 2024 de pilotfase verder afronden en in 2025 zal het Vitaliteitsloket toegankelijk zijn voor alle patiënten van het MUMC+. Als belangrijk aandachtspunt voor de doorontwikkeling van het Vitaliteitsloket geldt het bouwen aan het regionale netwerk tussen gemeenten met het sociale domein en het welzijnsdomein, de eerste lijn maar ook instellingen als de GGD en GGZ Mondriaan.

Om de gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners te verkleinen en regionale gezondheidsachterstanden in te lopen zullen al deze netwerk partijen op brede gezondheid gaan samenwerken. De BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator biedt daarvoor de infrastructuur met name ook om innovatie bedrijvigheid naar de campus te trekken die de focus op preventie en vitaliteit versterken door de koppeling met het kennis en expertise centrum.

Door de 'fysieke' samenwerking tussen het kennis en expertisecentrum Preventie en Vitaliteit, het Vitaliteitsloket, de Brightlands Maastricht Health Campus b.v. en de Brightlands Incubators Maastricht b.v. met het regionale netwerk op de brede gezondheid en daarnaast de activiteiten op het gebied van onderwijs, onderzoek en startups wordt er samen verder gewerkt aan de realisatie van een sterk en aantrekkelijk ecosysteem op het gebied van preventie en vitaliteit dat ondernemers, werknemers, specialisten, wetenschappers etc. op de campus additionele mogelijkheden biedt op onze campus om gezondheidsbevorderende innovaties te ontwikkelen. Door verschillende doelgroepen/bewoners met elkaar te verbinden willen we zorgen dat ze de samenwerking (synergie) met elkaar opzoeken en elkaar aanvullen en ondersteunen, zodat mooie nieuwe initiatieven op het gebied van gezondheid een betere kans van slagen hebben. De insteek is om niet alleen doelgroepen op de campus, maar ook buiten de campus (zowel nationaal als internationaal) te verbinden.

Door de fysieke nabijheid ontstaat een laagdrempelig netwerk tussen startups, de onderzoekers van de Universiteit Maastricht, de klinische zorg van het Maastricht UMC+ preventiepartijen in en buiten de regio en innovatieve start-ups.

Een verdere uitwerking van doelen en resultaten van de twee onderdelen van de BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator zijn na te lezen in bijlagen 1 en 2.

4. Werkproces en organisatie

De BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator heeft 6 functionaliteiten;

- a) Opbouw Kennis en Expertisecentrum Preventie en Vitaliteit.
- b) Opschalen en uitbouwen van het Vitaliteitsloket met het bijbehorend regionale gezondheidsnetwerk.
- c) Huisvesting van het Kennis en Expertisecentrum Preventie en Vitaliteit en een deel van de werkzaamheden van het Vitaliteitsloket,
- d) BioMedical MakerSpace dit wil zeggen een volledig gebruiksklare laboratorium ruimtes voor gemeenschappelijk gebruik t.b.v. het ontwikkelen van (gezondheidsbevorderende) biomedische innovaties ten behoeve van productontwikkeling, prototyping, en co-creatie tussen bedrijven en kennispartners (WO, HBO, MBO).
- e) Inspirerende gemeenschappelijke kantoor en huisvesting van nieuwe startende bedrijven in Maastricht gericht op biotech/ medtech / gezondheid & preventie

- f) Actieve link met Brightlands Maastricht Health Campus b.v. door het inzetten van business development team/Brightlands kennisnetwerk voor inhoudelijk en business coaching van start-ups
- g) Fysieke ruimte voor creativiteit, overleg, ontmoeting, netwerkevents, workshops en symposia om het ecosysteem en community te verbinden en versterken op het gebied van preventie, gezondheid en gezondheidszorg.

Maastricht UMC+ (Veerle de Vries, Jeroen Rebel, Ingrid Leijs en Stef Kremers) draagt zorg voor het aandeel van het Kennis en Expertisecentrum Preventie en Vitaliteit en het Vitaliteitsloket in de BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator (punten a, b, c). Brightlands Maastricht Health Campus b.v. (Yvo Graus) en Brightlands Incubators Maastricht b.v. (Horia Aquil) dragen zorg voor het inzetten van business development, de huisvesting en fysieke inrichting en de (lab) faciliteiten binnen de BioMedical MakerSpace Innovatie & Vitaliteitsincubator (punten d, e, f, en g).

5. Projectkosten en financiële dekking

In onderstaande tabel worden de projectkosten weergegeven op hoofdlijnen. Een nadere uitwerking wordt gegeven in de deelprojectplannen in de bijlagen 1 en 2.

Projectkosten deelproject Kennis en Expertise centrum en Vitaliteitsloket					
Kennis en Expertise centrum en Vitaliteitsloket	Q3,Q4 2024	2025	2026	2027	totaal
Investeringen	€ 10.000		€ 5.000		€ 15.000
Personeel totaal	€ 300.000	€ 815.000	€ 815.000	€ 815.000	€ 2.745.000
Materieel	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 20.000
Overige kosten	€ 120.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 840.000
Subtotaal kosten	€ 435.000	€ 1.060.000	€ 1.065.000	€ 1.060.000	€ 3.620.000
Totaal gevraagde subsidiabele kosten deelproject					€ 1.250.000

Financiële dekking deelproject Kennis en Expertise centrum en Vitaliteitsloket						
Naam financier	Q3,Q4 2024	2025	2026	2027	totaal	Soort inbreng
Maastricht UMC+	€ 103.591	€ 281.423	€ 281.423	€ 281.423	€ 947.859	*uren
Maastricht UMC+	€ 46.616	€ 84.599	€ 86.326	€ 84.599	€ 302.141	*cash
				totaal	€ 1.250.000	
aangevraagde subsidie RegioDeal	€ 275.000	€ 325.000	€ 325.000	€ 325.000	€ 1.250.000	

* De werkelijke kosten overstijgen de maximale subsidiabele kosten, in deze tabel wordt daarom 34,53% van de kosten opgevoerd

Projectkosten deelproject BioMedical MakerSpace					
Brightlands Makerspace Incubator	2025	2026	2027	totaal	
Investeringen lab apparatuur	€ 200.000	€ 725.000	€ 475.000	€ 1.400.000	
investeringen inrichting ruimten	€ 150.000	€ 175.000	€ 25.000	€ 350.000	
In kind huisvesting	€ 105.000	€ 110.000	€ 130.000	€ 345.000	
in kind personeelskosten BIM	€ 25.000	€ 30.000	€ 25.000	€ 80.000	
In kind personeelskosten MHC	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 75.000	
algemene kosten	€ 80.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 250.000	
Totaal kosten	€ 585.000	€ 1.150.000	€ 765.000	€ 2.500.000	
Totaal gevraagde subsidiabele kosten deelproject				€ 1.250.000	

Financiële dekking deelproject BioMedical MakerSpace					
Naam financier	2025	2026	2027	totaal	Soort inbreng
Bijdrage Gemeente Maastricht	€ 215.000	€ 492.500	€ 292.500	€ 1.000.000	cash
Brightlands Incubators Maastricht b.v.	€ 52.500	€ 55.000	€ 65.000	€ 172.500	huisvesting
Brightlands Incubators Maastricht b.v.	€ 12.500	€ 15.000	€ 12.500	€ 40.000	uren
Maastricht Health Campus b.v.	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 37.500	uren
Totaal financiering				€ 1.250.000	
Subsidie RegioDeal deelproject	€ 292.500	€ 575.000	€ 382.500	€ 1.250.000	

6. Bijlage 1 deelprojectplan Regiodeal Gezond Idee (Kennis en Expertise centrum Preventie & Vitaliteit en het Vitaliteitsloket)

RegioDeal 'Gezond Idee'

Samen Sterker in Preventie en Vitaliteit

Penvoorders: J. Rebel, I. Leijs, N. van Steenkiste en V. de Vries
22-05-2024

Algemene gegevens

In samenwerking met/ ondersteund door (in willekeurige volgorde):

Prof. Dr. S.P.J Kremers, lid Raad van Bestuur Maastricht UMC+, NUTRIM
Drs. J. van der Avoort, directeur Bestuursstaf
Drs. N. van Steenkiste, beleidsadviseur RvB
Mr. J. Custers, beleidsadviseur RvB
Drs. C. Theunissen, beleidsadviseur RvB
Dr. I. Leijts, beleidsadviseur RvB
Drs. L. Vonken, PhD-onderzoeker
Drs. L. Tans, Directeur Communicatie
Prof. Dr. K. Faber, namens de stuurgroep Vitaliteit en Directeur Patiëntenzorg
Drs. J. Rebel, namens de stuurgroep Vitaliteitsloket en Projectleider Vitaliteitsloket
Dhr. R. Peijnenborgh, hoofd ARBO
Mevr. L. Mullers, trainee vitaliteit
Dr. J.W. Brunings, Medisch directeur Transmurale en Paramedische Zorg.
Drs. E. Croonen, Programmamanager Zorg en innovatie lab
Prof. Dr. S. Evers, public health technology assessment, CAPHRI
Prof. Dr. R. Crutzen, Voorzitter vakgroep Gezondheidsbevordering
Dr. R. Vasse, Sociale geneeskunde, CAPRHI
Dr. S. Gerards, Gezondheidsbevordering, NUTRIM
Dr. D. Waterval, Chair student advising
Prof. Dr. M. Crone, health promotion, CAPRHI
Drs. E. Dekker, strategisch communicatieadviseur FHML
Drs. M. Braun, Hoofd gezondheidsbevordering, GGD Zuid-Limburg
Dhr. D. Muris, Senior beleidsadviseur, GGD Zuid-Limburg
Drs. H. Aquil, CEO Brightlands Incubators Maastricht
Dr. W. Hankel, Programmamanager Campus Randwyck, Gemeente Maastricht
Dhr. H. Thewissen, Projectleider team Stedelijke Ontwikkeling, Gemeente Maastricht
Dhr. H. Cratsborn, Projectleider team Stedelijke Ontwikkeling, Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

Dit implementatieplan voor de RegioDeal Zuid-Limburg biedt een overzicht van de strategische koers van het Maastricht UMC+ met betrekking tot het thema 'Preventie en Vitaliteit'. Het omvat analyses van landelijke/regionale ontwikkelingen, voorstel tot een structuur in de vorm van 'Gezond Idee', inclusief plan van aanpak, voorstel van werkgroepen en een concept financiële planning.

1. Management samenvatting
2. Actuele landelijke en regionale ontwikkelingen
3. Ontwikkelingen in het Maastricht UMC+
4. 'Gezond Idee'
  - 4.1 Governance en organisatiestructuur
  - 4.2 Plan van aanpak PMO
5. Werkgroepen
  - 5.1 Tactische werkgroep Structuur en Positionering
  - 5.2 Werkgroep Inwoner
  - 5.3 Werkgroep Patiënt
  - 5.4 Werkgroep Medewerker
  - 5.5 Werkgroep Student
  - 5.6 Conclusie
6. Begroting 'Gezond Idee'

1. Management Samenvatting

In ons visiedocument "Gezond Leven 2025 (nadere inkleuring)" stellen we dat we gezondheid breder benaderen dan alleen ziekte. Onze focus ligt op preventie en gezondheidsbevordering, waarbij leefstijl, fysieke en sociale omgeving cruciaal zijn. Daarnaast hechten we belang aan kwaliteit van leven, zingeving en ethiek. Onze kerntaken van zorg, onderzoek, onderwijs en opleiding worden vanuit dit integrale perspectief ingevuld. Dit wordt onderstreept met de invoering van het strategische programma 'Preventie en Vitaliteit'.

Dit implementatieplan betreft een nadere beschrijving en aanpak van de executie van het strategische programma "Preventie en vitaliteit". Door uitvoering te geven aan dit programma, dragen we bij aan de propositie zoals genoemd in "Gezond Leven 2025": "Het Maastricht UMC+ wordt hét nationale kennis- en expertisecentrum op het gebied van preventie en vitaliteit en zet deze kennis in, in de eigen regio".

In dit plan beschrijven we allereerst de context, vervolgens beschrijven we hoe we daadwerkelijke invulling willen geven aan het strategische programma door de inrichting van een organisatiestructuur onder de noemer 'Gezond Idee'. 'Gezond Idee' bundelt expertise en lanceert een coherent en geïntegreerd initiatief, dat synergie, kennisdeling en coördinatie in het Maastricht UMC+ en de regio bevordert. Hierdoor versterken we niet alleen onze positie als nationaal kennis- en expertisecentrum, maar ook de samenwerking (zowel intern als extern) en reputatie van het Maastricht UMC+.

'Gezond Idee' draagt bij aan het bevorderen van een gezondere samenleving en het behalen van betere resultaten voor patiënten. Door samenwerking te stimuleren en de reputatie van het Maastricht UMC+ als vooraanstaande instelling op het gebied van gezondheid, welzijn en wetenschap te versterken, vervullen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om de gezondheidszorg duurzaam en toekomstbestendig te maken.

NB1: In dit document wordt gesproken over 'het Maastricht UMC+'. Hiermee wordt uitdrukkelijk de samenwerking en combinatie van het academisch ziekenhuis (azM) en de Faculty of Health Medicine and Life sciences (FHML) van Maastricht University (UM) bedoeld.

2. Actuele landelijke en regionale ontwikkelingen

Ongezond gedrag, met name in een ongezonde leefomgeving, draagt bij aan bijna 20 procent van de ziektelast. Daarom is het van cruciaal belang om gezond gedrag en gezonde keuzes te stimuleren middels een integrale aanpak. Het Nationaal Preventieakkoord legt de focus op het stoppen met roken, het verminderen van problematisch alcoholgebruik en het bestrijden van overgewicht, waarbij belangrijke ambities zijn gesteld en afspraken zijn vastgelegd. In lijn hiermee blijven de doelen van het Nationaal Preventieakkoord leidend, met een specifieke nadruk op de jeugd door middel van sport, voeding en beweging.

In het Sectorplan Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (2023) is gekozen voor drie thema's binnen het zeer brede onderzoek domein waar de knelpunten het meest urgent zijn en grote maatschappelijke relevantie bestaat, te weten preventie, data gedreven innovatie en de weg van fundament naar toepassing.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) streeft naar een transformatie van de gezondheidszorg door middel van een allesomvattende aanpak, gericht op het leveren van passende zorg. Zorg is passend wanneer deze waarde gedreven, effectief en doelmatig is, samen met en rond de patiënt tot stand komt, de juiste zorg op de juiste plek levert en de focus legt op gezondheid in plaats van over ziekte. Hierbij wordt regionale samenwerking, innovatie en zorgkwaliteit bevorderd, met specifieke aandacht voor preventie, vitaliteit en leefstijl, met als doel het creëren van gezondere en veerkrachtigere gemeenschappen. Een van de afspraken uit het IZA is dat leefstijlzorg in 2025 een integraal onderdeel zal zijn van curatieve zorg voor mensen met gezondheidsklachten, aandoeningen of ziekten (afbeelding 2).

Begin 2023 werd het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) geïntroduceerd, een overeenkomst tussen gemeenten, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS, met als doel het bereiken van een gezonde generatie in 2040. Dit houdt in dat mensen weerbaar en gezond opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Ook het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) is een relevant programma in de ouderenzorg binnen dit plan van aanpak. Het kent 5 programmalijnen, waaronder 'Samen vitaal ouder worden', deze sluit naadloos aan bij dit thema.

In onze regio Zuid-Limburg zijn recentelijk de regiobeelden gepresenteerd, waarin vijf uitdagingen zijn geformuleerd die direct verband houden met de gezondheid van de burgers. Deze uitdagingen omvatten onder andere de hoge demografische druk en snelle vergrijzing in vergelijking met het landelijk gemiddelde, alsook de lage sociaaleconomische status die resulteert in aanzienlijke gezondheidsachterstanden en -verschillen tussen gemeenten en wijken. Het regioplan is gebaseerd op het ambitie- en visiedocument van de Bestuurlijke Regiegroep, waarin inwonerparticipatie en het gedachtegoed van Positieve Gezondheid als cruciale principes worden benadrukt.

Dit recentelijk gepresenteerde regioplan Zuid-Limburg heeft vijf deelopgaven gedefinieerd voor onze regio:

1. Vermindering van gezondheidsachterstanden
2. Verkleining van gezondheidsverschillen

3. Meer integraal domein overstijgend werken
4. Verkleining van de zorgkloof
5. Vermindering van het zorggebruik en de -kosten voor inwoners

Bovenstaande akkoorden, plannen, programma's, en regiobeelden maken een interessant maar complex van regionale ontwikkelingen in de landelijke context.

Een greep van onze regionale partners wordt weergegeven in afbeelding 1.

Afbeelding 1: Greep uit regionale partners/initiatieven

In onderstaande afbeelding (2) wordt het speelveld 'Preventie en Vitaliteit' weergegeven. In dit hoofdstuk stonden de bovenste twee lagen centraal. In het volgende hoofdstuk zakken we verder naar beneden in de piramide en focussen we ons op de middelste laag: Strategie Gezond Leven 2025 en de Strategie Preventie Aanpak (SPA). In de daaropvolgende hoofdstukken komen de onderste lagen aan bod.

Speelveld 'Preventie en Vitaliteit'

Afbeelding 2: Speelveld 'Preventie en Vitaliteit'

3. Ontwikkelingen in het Maastricht UMC+

Met een rijke wetenschappelijke geschiedenis op het gebied van gezondheidsbevordering lanceerde het Maastricht UMC+ al in 2020 de Kennis- en Innovatieagenda Zuidoost Nederland om als academische motor van de regio de belangrijkste gezondheidsvraagstukken te adresseren. Deze agenda, met als belangrijkste doelstelling 'het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen', staat in de regio nog steeds recht overeind en is voor het Maastricht UMC+ een belangrijke leidraad voor het beleid.

Het Maastricht UMC+ richt zich samen met de regio eveneens op de complexe uitdaging om gezondheidsverschillen te verkleinen tussen verschillende sociaaleconomische groepen. Hoewel in de afgelopen jaren al veel bereikt is op het gebied van regionale samenwerking, dreigt fragmentatie door de veelheid aan initiatieven. Een ander knelpunt is de duurzame borging van activiteiten in de preventieketen, met name ook nadat een succesvol project is afgerond. Bij de borging van kennis is een rol weggelegd voor de onderzoekscholen op het gebied van publieke gezondheid (CAPHRI), mentale gezondheid (MHENS), oncologie en voortplanting (GROW), voeding en metabolisme (NUTRIM), hart- en vaatziekten (CARIM) en onderzoek naar onderwijs en opleiden (SHE). Om regionale implementatie en innovatie te bevorderen, wordt gebruik gemaakt van verschillende sociaaleconomische wetenschappelijke benaderingen. Er bestaat een voortdurende wisselwerking tussen preventievragen uit de regio en onderzoeksinspanningen binnen Maastricht UMC+. Er lopen veel duurzame samenwerkingsverbanden tussen regionale partners en onderzoeksgroepen. De opgedane kennis wordt geborgd en doorontwikkeld in onderzoeksscholen, en vindt zijn weg naar de praktijk onder andere via Academische Werkplaatsen (met name de Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid, Duurzame Zorg, Mentale Gezondheid, Ouderenzorg en Revalidatie) en andere duurzame samenwerkingsverbanden

Het Maastricht UMC+ omarmt een integrale benadering van gezondheid en zorg, waarbij het vergaren, delen en toepassen van kennis over preventie, vitaliteit en gezondheidsbevordering een kernprogramma vormt. Zo is in de strategie Gezond Leven 2025 gekozen voor het toevoegen van het strategisch programma 'Preventie en Vitaliteit', mede gezien de significante gezondheidsachterstanden in ons verzorgingsgebied (volgens regiobeeld Zuid-Limburg, zie vorig hoofdstuk). Zoals uiteengezet in Gezond Leven 2025 houden we ons in het Maastricht UMC+ bezig met het verbinden van onderzoek, onderwijs en zorg, werken we aan de transitie naar de zorg van de toekomst, zijn we actief in samenwerkingen met (inter-)nationale en regionale partners en werken we aan een organisatie en cultuur die bij deze ambities passen. We streven ernaar om in 2030 hét nationale kennis- en expertisecentrum voor Preventie, Leefstijl en Vitaliteit te zijn, met een leidende rol in innovatie en implementatie in de regio.

In lijn met bovenstaande ambitie is de doelstelling om een geïntegreerde preventiestrategie te ontwikkelen, te implementeren en uit te dragen richting de regio. Zoals omschreven in de Strategie Preventie Aanpak (SPA) wordt met preventie niet enkel bedoeld op preventie in de ziekenhuiscontext. We zien het als taak van het Maastricht UMC+ om bij te dragen aan de volledige preventiepiramide, zie afbeelding 3, en aan alle relevante doelgroepen. 'Gezond Idee' wordt ingezet voor patiënten, medewerkers, studenten maar vooral voor inwoners in de bredere samenleving (de vier klaverbladen).

Afbeelding 3: Preventiepiramide, bron: SPA

De verdere samenwerking en integratie van de Universiteit Maastricht en het Academisch Ziekenhuis Maastricht bieden een belangrijke kans voor de ontwikkeling van preventie en vitaliteit vanuit een breder perspectief. In de aangekondigde intentieverklaring tussen beide instellingen zal 'healthy society' een belangrijke pijler vormen rond de verdere integratie. Integratie van initiatieven binnen de preventie piramide en binnen de individuele klaverbladen benadrukken van de unieke rol van het Maastricht UMC+ door toepassing van de kenniscyclus van fundamenteel, toegepast naar implementatiegericht onderzoek.

Label 'Gezond Idee'

De communicatie-initiatieven van het Maastricht UMC+ spelen een cruciale rol in het versterken van de positie van het ziekenhuis binnen het bredere domein van gezondheid en welzijn. Onder het label: 'Gezond Idee', geïnitieerd door het Servicebedrijf Communicatie, overstijgt dit concept de conventionele benadering van klinische zorg en legt de focus op leefstijl, in lijn met de strategische koers van Gezond Leven. In een tijd waarin preventie steeds meer wordt erkend als essentieel voor het behoud van betaalbare en toegankelijke zorg, is differentiatie te midden van talloze opkomende initiatieven en programma's van vitaal belang voor het Maastricht UMC+.

4. Strategisch programma 'Gezond Idee'

'Gezond Idee' bundelt expertise en coördineert en bevordert kennisdeling en synergie binnen het Maastricht UMC+ en de regio op de thema's preventie en vitaliteit. Hiermee wordt invulling gegeven aan het strategische programma preventie en vitaliteit en wordt niet alleen onze positie als nationaal kennis- en expertisecentrum versterkt, maar ook de samenwerking (zowel intern als extern) en reputatie van het Maastricht UMC+. Het 'Gezond Idee' richt zich op een toekomstbeeld waarin preventie en vitaliteit centraal staan, met als doel een

gezondere en veerkrachtigere samenleving te creëren. Het leidende principe is om kennis en kunde vanuit FHML, het academisch ziekenhuis en de regio te verbinden.

Om 'Gezond Idee' een stevig fundament te bieden zijn belangrijke stakeholders bij verschillende bijeenkomsten samengekomen. Tijdens deze bijeenkomsten is een strategische risicoanalyse, SWOT-analyse (bijlage 1) en confrontatiematrix (bijlage 2) gemaakt. De inzichten die tijdens deze bijeenkomsten zijn gedeeld en opgedaan, zijn opgenomen in dit implementatieplan.

De lancering van 'Gezond Idee' markeert een ambitieuze, doch cruciale stap in de richting van een gezondere en vitalere gemeenschap, en het verwezenlijken van zowel onze interne als externe doelstellingen. Wij zijn ervan overtuigd dat deze geïntegreerde aanpak niet alleen de gezondheid en het welzijn van individuen zal bevorderen, maar ook een blijvende impact zal hebben op de samenleving als geheel.

In dit implementatieplan wordt een voorstel geschetst inzake het inrichten van een organisatiestructuur inclusief plan van aanpak om de propositie van kennis en expertisecentrum en het daarbij behorend programma 'Preventie en Vitaliteit' te verankeren en executiekracht te versterken.

Samenwerking mét en het verbinden van partijen en initiatieven in de regio staat centraal bij 'Gezond Idee'.

In de volgende paragrafen wordt stil gestaan bij het 'plan van aanpak' om te komen tot 'Gezond Idee'. In het hoofdstuk daaropvolgend worden kort de ontwikkelingen binnen de klaverbladen toegelicht. Er is meer inhoudelijke informatie voorhanden. Dit is op te vragen bij de penvoerder.

4.1 Governance- en organisatiestructuur

De Project Management Organisatie van 'Gezond Idee' zorgt voor bestuur en draagvlak op structuur, inhoudelijke verbinding Maastricht UMC+ en de financiële borging. De lasten zullen financieel gedragen worden: 50% door het academisch Ziekenhuis en 50% door de FHML. De financiële impuls van de RegioDeal draagt bij aan een effectieve implementatie van de bovengenoemde strategische koers.

De PMO bestaat uit de programmadirecteur (1,0fte), een algemene programmamedewerker (1,0 fte), een communicatieadviseur en de programmamanagers van de klaverbladen. Het is advies is om een senior programmamanager (1,0 fte) en een projectmedewerker (0,8 fte) specifiek gericht op de hele preventiepiramide te werven. Op de klaverbladen student en medewerker worden programmamanagers geadviseerd die reeds werkzaam zijn in de organisatie (in kind bijdrage aan PMO). Op detachingsbasis, vanuit Servicebedrijf Communicatie, is de bovengenoemde communicatieadviseur en een communicatiemedewerker aangesloten aan het PMO. Het PMO wordt structureel gefinancierd en beheert het budget om het programma, initiatieven en onderzoek mogelijk te kunnen maken.

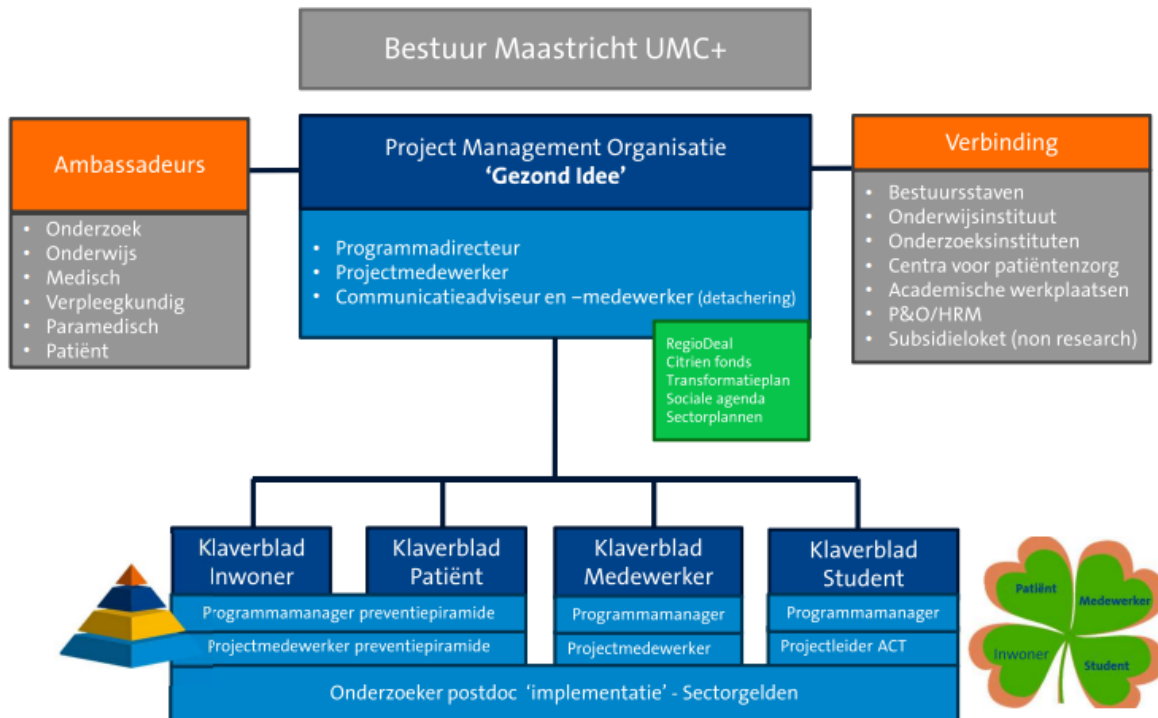
Naast de bovengenoemde structurele financiering zijn er ook tijdelijke contracten (duur 2 jaar) verbonden aan het PMO: projectmedewerker binnen het klaverblad Medewerker (0,2fte gedurende 2 jaar), een projectleider 'ACT' binnen het klaverblad 'Student' (0,4fte gedurende 2 jaar) en een postdoc op basis van sectorgelden (1,0fte).

Daarnaast verwachten we een commitment en vergaande samenwerking met bestaande organisatieonderdelen. In hoofdstuk 8 'Begroting Gezond Idee' wordt een gedetailleerd overzicht gegeven inzake personele en programmakosten. Ook de ambassadeurs zijn belangrijke partners in verbinding met de PMO. Ze zorgen er mede voor dat initiatieven bekend zijn, gedeeld worden én 'preventie en vitaliteit' in het DNA van onze medewerkers komt.

Voor het vitaliteitsloket wordt een leefstijlcoördinator, (0,6 fte) genoemd als coach vitaliteitsloket in begroting, geworven. Ook de voltijdse coördinator van het vitaliteitsloket is opgenomen in de begroting. Deze coördinator is een ervaren zorgprofessional die de paden zowel in als buiten het ziekenhuis kent en aantoonbare ervaring heeft in de ontwikkeling en implementatie van innovatieve zorg. Ze heeft interesse in het proces van gedragsverandering, de uitgangspunten van positieve gezondheid en motiverende gespreksvoering.

Voor de initiatieven die gelanceerd worden vanuit de PMO, verwachten, ook op basis van het advies van de subsidiecoördinator, dat we voldoende subsidiemogelijkheden kunnen werven om verdere implementatiekosten te dragen.

Bestaande stuurgroepen, zoals de stuurgroepen 'Vitaliteit patiënt' en 'Vitaliteitsloket' dienen een plek te krijgen in deze nieuwe organisatiestructuur. Gezamenlijk met de voorzitters dient een positionering incl. bijbehorend mandaat gevonden te worden binnen het klaverblad waar de meeste verbinding ligt.

Afbeelding 5: PMO Strategisch Programma Preventie en Vitaliteit: 'Gezond Idee'

4.2 Plan van aanpak PMO

Deze paragraaf richt zich op het gestructureerde beheer en de effectieve coördinatie binnen de projectmanagement organisatie. Als visuele ondersteuning bij het lezen van deze paragraaf kan afbeelding 5 gebruikt worden. Deze structuur biedt een duidelijk kader voor het beheer en de coördinatie van het strategisch programma 'Preventie en Vitaliteit' binnen het Maastricht UMC+, waardoor efficiëntie, samenwerking en effectiviteit worden bevorderd.

1. **Inrichting Project Management Organisatie: werving en selectie**
2. **Leggen van fundament** voor het strategisch programma 'Preventie en Vitaliteit' d.m.v. gestructureerde projectmatige aanpak – voor SRA, SWOT en confrontatiematrix zie bijlagen.
  - Strategisch risicomanagement (SRA)
  - Analyse: SWOT, confrontatiematrix en stakeholdersanalyse
  - Formuleren programma-brede KPI's
  - Analyse overlegstructuren binnen Maastricht UMC+ inzake het topic 'Preventie en Vitaliteit' (stuur- en regiegroepen, beleids-overleggen en overige relevante structuren) en positioneer deze binnen de PMO.
  - Vaststellen overlegstructuur en leden voor het Programma 'Preventie en Vitaliteit – Gezond Idee': stuurgroep, tactisch overleg, operationeel overleg.
  - Analyse onderzoeklijnen binnen FHML
  - Opstellen van een basis-format projectplan voor de individuele werkgroepen
3. **Tijdspad**
  - Maak samen met de tactische werkgroep 'structuur en positionering' een tijdspad.

- Zorg voor aansluiting van de individuele werkgroepen op het tijdspad en creëer hier een DPCA-loop in. Maak het tijdspad, samen met de doelstellingen, onderdeel van de overlegstructuur van de werkgroepen.

4. Inventarisatie en Projectplanning per Klaverblad:

- Elke werkgroep van de klaverbladen wordt geanalyseerd om de initiatieven en projecten vast te stellen die eronder vallen.
- Vervolgens wordt voor elk klaverblad een deelprojectplan (vast format) opgesteld, inclusief de scope van het klaverblad, overkoepelende doelstellingen, en een gedetailleerd overzicht van initiatieven met bijbehorende kerngegevens, planning, doelstellingen, KPI's, en betrokken partijen.

5. Aanspreekpunten en Coördinatie:

- Voor elk initiatief en klaverblad wordt een aanspreekpunt 'programmamanager' aangewezen, en is verantwoordelijk voor de algemene voortgang en afstemming met de programmadirecteur. De programmamanager (1 persoon) voor het klaverblad inwoner en patiënt dient geworden te worden. De programmamanager student en medewerker dient uit de organisatie komen (in kind bijdrage) en wordt gefaciliteerd met ondersteuning (projectleider/-medewerker) vanuit 'Gezond Idee' (zie begroting hoofdstuk 8).
- Deze managers vormen gezamenlijk een werkgroep, waarbij de programmadirecteur fungeert als liaison en verantwoordelijk is voor het monitoren van de voortgang. Regelmatig overleg binnen deze werkgroep wordt gestimuleerd.

6. Overkoepelende Stuurgroep:

- Vanuit FHML én vanuit azM wordt een gezamenlijk aanspreekpunt geformuleerd, die boven de PMO staan.
- Er wordt een overkoepelende stuurgroep opgezet, bestaande uit het management van de PMO, de programmamanagers van de klaverbladen en aangevuld met andere disciplines zoals researchstaf, bestuursstaf, P&O, financiën en indien van toepassing het subsidieloket (zie afbeelding 5).
- De programmadirecteur fungeert als aanspreekpunt voor de bestuurders (vanuit FHML én vanuit azM is gedeelde verantwoordelijk voor de totale voortgang van het strategisch programma 'Preventie en Vitaliteit').
- De stuurgroep monitort de voortgang op basis van overkoepelende doelstellingen en heeft de bevoegdheid om bij te sturen indien nodig. Ook dient zij als escalatieladder voor eventuele problemen binnen de klaverbladen.
- Het vaststellen van bestuurlijke criteria voor het bewaken van de voortgang en het gebruik van dashboards en rapportages voor inzicht en communicatie worden benadrukt.
- Een Project Management Office (PMO) wordt aanbevolen als een ondersteunende functie voor zowel de coördinatoren als de overkoepelende stuurgroep.

7. Stakeholderbetrokkenheid en Communicatie 'Label: Gezond Idee':

- Positioneer een communicatieadviseur (gedetacheerd vanuit Stafdienst Communicatie) in de PMO.

- Implementeer een gestructureerd communicatieplan om stakeholders op alle niveaus te betrekken bij het programma 'Preventie en Vitaliteit'. Dit omvat het regelmatig informeren van medewerkers, patiënten, en externe belanghebbenden over de voortgang, successen en eventuele veranderingen.
  - Organiseer periodieke bijeenkomsten of evenementen om feedback te verzamelen en ideeën uit te wisselen met belangrijke stakeholders, waaronder vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties, medewerkers-vertegenwoordigers en gemeenschapsleiders.
8. **Opzetten onderzoek: "implementatie en opschaling van preventie initiatieven" en verbinding met bestaande onderzoekslijnen.**
9. **Partnerschappen en Samenwerking:**
- Verken mogelijkheden voor samenwerking met externe organisaties, zoals lokale gemeenschapsorganisaties, bedrijven en andere zorginstellingen, om de impact en het bereik van het vitaliteitsprogramma te vergroten.
  - Stimuleer het opzetten van partnerschappen voor gezamenlijke initiatieven, financiering of het delen van beste praktijken op gebieden zoals gezondheidsbevordering, preventie van ziekten en gezonde leefstijl.

5 Werkgroepen

Dit hoofdstuk richt zich op de verschillende deelprojecten, verder werkgroepen genoemd, die binnen het programma vallen. Elke werkgroep heeft zijn eigen specifieke structuur en doelstellingen. In dit hoofdstuk wordt een korte inhoudelijke introductie per werkgroep gegeven. De uiteindelijke uitwerking wordt vanuit de werkgroepen opgepakt, zodat vanaf de start de juiste personen 'aan tafel' zitten.

Overzicht van werkgroepen:

1. **Stuurgroep: Bestuur, PMO en projectmanagers**
2. **Projectgroep: PMO, projectmanagers en vertegenwoordiging organisaties**
3. **Werkgroep: Klaverblad Inwoner**
4. **Werkgroep: Klaverblad Patiënt**
  - a. **Domein: Patiënten in de regio (0^e-1^e lijn)**
  - b. **Domein: Patiënten in de klinische ziekenhuis setting (2^e-3^e lijn)**
5. **Werkgroep: Klaverblad Medewerker**
  - a. **Domein: Vitale Medewerker**
  - b. **Domein: Vitaliteit in het DNA**
6. **Werkgroep: Klaverblad Student**
  - a. **Domein: Thema 'Preventie en Vitaliteit' in het onderwijs**
  - b. **Domein: Vitale Student**

5.1 Projectgroep

In de projectgroep wordt gezamenlijk gewerkt aan het plan van aanpak zoals beschreven in hoofdstuk 5. Gezien het belang van voortgang binnen dit thema, is het als op zich staande overlegstructuur opgenomen. In deze projectgroep zitten de leden van de PMO, alle programmamanagers en een vertegenwoordiging uit beide organisatie's.

Synergie binnen de thema's van hoofdstuk 7 zoals: RegioDeal, Citrien fonds, Transformatieplannen binnen dit kader, Sociale agenda, Sectorplannen worden ook geagendeerd binnen deze projectgroep.

Programmadirecteur
Communicatieadviseur
Programmamanager Preventiepiramide (klaverblad inwoner en patiënt)
Programmamanager klaverblad medewerker
Programmamanager klaverblad student
Onderzoeks/onderwijs vertegenwoordiging
Medische/Verpleegkundige/paramedische vertegenwoordiging
Bestuursstaven

5.2 Werkgroep 'Klaverblad Inwoner'

Afbeelding 6: duiding van focus 'Klaverblad inwoner' binnen de preventiepiramide

Binnen het klaverblad inwoner staat de basis van de preventiepiramide centraal. Een focus op vitaliteit is onlosmakelijk verbonden aan het perspectief dat patiënten ook inwoners zijn en dat patiënten zo lang mogelijk als inwoners gezien moeten worden.

Het uiteindelijke doel is dat in deze werkgroep individuen, teams of afdelingen uit zowel het sociale domein als de zorg samen op basis van gedeelde doelen, projecten of taken, maar niet noodzakelijk binnen een traditionele hiërarchie, samenwerken. We bouwen hier voort op vertrouwen, informele communicatie en flexibele regionale relaties om innovatie en samenwerking te stimuleren.

Het opzetten, coördineren en in het bijzonder onderhouden van partnerships en samenwerkingen met externe organisaties, zoals lokale gemeenschappen, gezondheidsinstanties en welzijnsorganisaties staat centraal. Elke 'professionele' en kwalitatief gewaarborgde aanbieder van initiatieven die bijdragen aan de Vitaliteit van Zuid-

Limburg en haar inwoners wordt verbonden en dus vindbaar zodat het aanbod ontsloten wordt. In aanvulling op de samenwerkingen momenteel, acteren we als kenniscentrum en zijn wij de 'go-to' organisatie als het gaat om 'Preventie en Vitaliteit'.

Bestaande initiatieven - selectieve en universele preventie:

Binnen de FHML, academische werkplaatsen en in de regio zijn diverse succesvolle initiatieven op het gebied van preventie en vitaliteit actief, zowel in het sociale domein als in de nulde en eerste lijn. 'Gezond Idee' zal fungeren als een centraal platform dat innovatie en samenwerking op dit gebied bevordert, waarbij het zich richt op het versterken van de kenniscyclus en synergie tussen de genoemde partners. Het Maastricht UMC+ streeft ernaar een gewaardeerd kennis- en expertisecentrum te worden op het gebied van vitaliteit en preventie, en zal daarom actief ondersteuning bieden aan deze initiatieven. Door de associatie met het Maastricht UMC+ krijgen deze initiatieven een groter bereik en wordt de link tussen preventie, zorg en onderzoek versterkt, met als uiteindelijk doel de gezondheid in de regio te bevorderen.

Werkgroep:

Programmamanager Preventiepiramide
Projectmedewerker Preventiepiramide
CAPHRI
MHeNs
Externe partners, zoeken van aansluiting en verbinding: -Gemeente Maastricht: Sociaal Domein - Programmamanager IZA-GALA & Stedelijke ontwikkeling -GGD -Pharos -Trendbreuk

5.3 Werkgroep 'Klaverblad patiënt'

Afbeelding 7: duiding van focus 'Klaverblad patiënt' binnen de preventiepiramide

Passende zorg leveren houdt in dat we de best mogelijke zorg voor patiënten realiseren terwijl de druk op zorgpersoneel, alsook de zorgkosten beperkt blijven en waar mogelijk zelfs gereduceerd worden. Het optimaliseren van vitaliteit van de patiënt draagt bij aan passende zorg omdat dit de positieve gezondheid van de patiënt vergroot en de potentie heeft om het zorggebruik te verminderen. Meer vitale patiënten ervaren na zorgconsumptie minder

complicaties en herstellen sneller. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat de maatschappelijke impact bij vitale patiënten vaak lager is, omdat de zelfredzaamheid van de patiënt hoger is.

Binnen deze werkgroep zijn twee subdomeinen relevant; de patiënt in de regio (0^e-1^e lijn) en de patiënt in het ziekenhuis (2^e en 3^e lijn).

Patiënten in de Regio (0^e en 1^e lijn)

Veel preventie vindt plaats in de eerstelijns geneeskunde. De huisarts ziet patiënten van alle leeftijden, die met de meest uiteenlopende gezondheidsproblemen en zorgen in de huisartsenpraktijk terecht kunnen. Vaak is er sprake van een combinatie van biopsychosociale problematiek, waarbij preventieve maatregelen en leefstijl coaching op hun plaats kunnen zijn om ergere gezondheidsproblematiek te voorkomen. De huisarts speelt een belangrijke rol in de advisering, motivering, coaching en doorverwijzing van patiënten voor verschillende soorten leefstijladvies. Dat is een complexe taak in een dynamisch werkveld, waarbij ondersteuning voor de huisarts (en praktijkondersteuner binnen de huisartsenpraktijk) gewenst is. Via de wijkverpleging en thuiszorg worden patiënten, en vooral ouderen, bereikt in hun thuissituatie, wat een unieke gelegenheid biedt om te bespreken hoe de patiënt op een veilige manier zo actief en zelfstandig mogelijk kan blijven, om zodoende te kunnen voorkomen dat een patiënt intensievere zorg nodig zal hebben. Het (uitgebreid geëvalueerde) programma 'Blijf Actief Thuis', bijvoorbeeld, is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid van thuiswonende ouderen.

Patiënten in de klinische setting Maastricht UMC+ (2^e en 3^e lijn)

We onderscheiden drie stadia van de klinische patiëntreis – Vitaal in, Vitaal tijdens, en Vitaal uit – die de basis vormen voor de themagebieden binnen het Maastricht UMC+.

- Vitaal in: In dit stadium wordt preklinische optimalisatie aangeboden, maar niet voor alle patiënten op gelijke wijze toegankelijk. 'Gezond Idee' zal dit uitbreiden door alle patiënten voor relevante ingrepen preklinisch te screenen en ondersteuning te bieden, gericht op individuele behoeften.
- Vitaal tijdens: Tijdens de behandeling worden interventies ter bevordering van vitaliteit gepersonaliseerd aangeboden, inclusief uitbreiding van het bestaande beweegaanbod en aandacht voor mentale fitheid.
- Vitaal uit: Het vitaliteitsloket staat nu centraal in het bevorderen van vitaliteit in het poliklinische stadium, met als doel in 2025 een operationeel loket te hebben dat patiënten in alle zorgpaden van het Maastricht UMC+ bedient en samenwerkingen met externe partijen versterkt.

Verdere operationalisering en samenwerking met diverse partijen zijn cruciaal voor succesvolle implementatie en effectieve opschaling van deze initiatieven. Synergie tussen onderzoek en zorg, met name op het gebied van leefstijlzorg, biedt kansen voor het vaststellen van kosteneffectiviteit en het bevorderen van gedragsverandering bij patiënten.

De voorgenomen integratie van academisch ziekenhuis en UM biedt een unieke kans voor het realiseren van synergie tussen onderzoek en zorg, met name binnen het 'Klaverblad Patiënt'. Onderzoek in samenwerking tussen deze disciplines is essentieel om te evalueren of het huidige gezondheidszorgsysteem en preventiebeleid geschikt zijn voor het ondersteunen van patiënten bij gedragsverandering ter bevordering van vitaliteit. Het is van cruciaal belang om nauwkeuriger het effect van leefstijlzorg op de gezondheid van patiënten te bepalen, gezien de gebruikelijke vergoeding van zorg alleen bij klinisch bewezen (kosten)effectiviteit. Dit

vraagt om een verschuiving in het onderzoek van biomarkers naar tussenstappen zoals motivatie, therapietrouw en gedragsverandering, naast evaluatie op basis van kwaliteit van leven en zorgconsumptie. De gezamenlijke kennisontwikkeling tussen instituten binnen FHML en faculteiten binnen UM biedt een kansrijke basis voor deze synergie.

Werkgroep Patiënt:

Programmamanager Preventiepiramide
Projectmedewerker Preventiepiramide
Stuurgroep Vitaliteit patiënt
Stuurgroep Vitaliteitsloket
Patiëntvertegenwoordiging/cliëntenraad
Verpleegkundige-paramedische vertegenwoordiging
Transmurale zorg – ZIO
CAPRHI
NUTRIM
GROW
CARIM
Externe partners, zoeken van aansluiting en verbinding: <ul style="list-style-type: none"> - Zuyderland MC - Mondriaan - Envida/thuiszorg

5.4 Werkgroep ‘Klaverblad medewerker’

Initieel is de Werkgroep ‘klaverblad medewerker’ voornamelijk op de ‘interne organisatie’ gericht. De focus ligt op samenwerking en synergie binnen de FHML en ziekenhuisorganisatie. Echter zien we ook mogelijkheden tot koppeling van onderzoek. Een voorbeeld hiervan is ‘GZo’: Werkpakket voor arbeidsgerichte zorg met trainingshandleidingen en kennisclips.

Binnen het klaverblad ‘medewerker’ onderscheiden we twee domeinen: De Vitale Medewerker en De Medewerker met Vitaliteit in het DNA

Vitale Medewerker

De strategie van het Maastricht UMC+ legt de nadruk op excellent werkgeverschap, waarbij het welzijn en de persoonlijke en professionele ontwikkeling van alle werknemers centraal staan. Er wordt gestreefd naar een gezonde werkomgeving waarin medewerkers zich veilig en vitaal voelen, met mogelijkheden voor groei en doorgroei. Vitaliteit fungeert als korte termijneffect van preventiemaatregelen met als uiteindelijke doel duurzame inzetbaarheid verwezenlijken. Het Maastricht UMC+ zet zich in om oplossingen te bieden voor de hoge werkdruk waarmee medewerkers te maken hebben. Het streven naar brede erkenning en waardering, samen met continue ontwikkeling en feedback, vormt een integraal onderdeel van het beleid. Het Maastricht UMC+ moedigt persoonlijke groei en ontwikkeling aan, waarbij een bredere participatie buiten de eigen functie wordt gestimuleerd om zo het talent en de kennis van zowel de organisatie als de individuele medewerkers te verrijken.

Vitaliteit in het DNA

De implementatie van de vitaliteitsprojecten voor medewerkers wordt gestuurd vanuit het principe van 'een goed voorbeeld doet goed volgen'. Een gezonde en vitale medewerker kan collega's, patiënten, studenten en anderen in de omgeving aanmoedigen om hun eigen vitaliteit te vergroten. Het is daarom van essentieel belang om het streven naar vitaliteit in het DNA van onze medewerkers te verankeren. Dit helpt medewerkers de paradigmaverschuiving van 'curatieve zorg' naar 'preventieve gezondheidszorg' te maken. Daarnaast kunnen medewerkers hun kennis vergroten over verschillen in gezondheidsvaardigheden, met als doel juiste zorg te leveren op het juiste moment. Het gedrag van onze professionals moet in lijn zijn met de visie en doelstellingen van het Maastricht UMC+, omdat hun acties een grote invloed hebben op het succes van preventie- en vitaliteitsinitiatieven binnen en buiten onze organisatie.

Werkgroep:

Programmamanager
Projectmedewerker
P&O ARBO - Academisch Ziekenhuis
HRM - FHML
Academie Vervolgopleidingen
CAPRHI

5.5 Klaverblad Student

Een gezonde student presteert beter tijdens de studie en heeft een gunstiger startpunt voor zijn of haar carrière, vooral omdat veel studenten van het Maastricht UMC+ naar verwachting in de zorgsector/sociaaldomein zullen belanden. Het ondersteunen van studenten nu is een investering in de toekomstige vitaliteit van werknemers. Het Sectorplan Medische en Gezondheidswetenschappen benadrukt dat de focus op preventie, sociaaleconomische gezondheidsverschillen en culturele diversiteit nog niet voldoende is geïntegreerd in de opleiding van artsen en andere professionals in de gezondheidszorg.

Binnen dit klaverblad onderscheiden we twee belangrijke deeltopics: het thema 'Preventie en Vitaliteit' in het onderwijs en het welzijn van de studenten.

Thema 'Preventie en Vitaliteit' in het onderwijs

Preventie krijgt aandacht bij alle studenten 'Gezondheidswetenschappen', bijvoorbeeld in de module 'Gezondheid, Voeding en Bewegen' in het eerste jaar. Daarnaast biedt deze studie sinds 1980 de specialisatie 'Preventie en Gezondheid', samen met vier andere opties in het tweede en derde jaar. De focus ligt op het beïnvloeden van gezondheid en het voorkomen van ziekten. Ook in masters, zoals 'Health Education and Promotion' wordt aandacht besteed aan preventie.

Er worden twee nieuwe FHML-brede 'Minoren' ontwikkeld: één gericht op het bevorderen van gezondheid en welzijn door interprofessionele samenwerking, en één op leefstijlgeneeskunde. Minoren bieden studenten de kans om buiten hun hoofdstudie een aanvullend vakgebied te verkennen, bevorderen interdisciplinaire samenwerking en verbreden de horizon. De Minor over interprofessionele samenwerking zal samen met hbo- en mbo-onderwijs en zorginstellingen worden ontwikkeld, met als doel lancering in het

academisch jaar 2023-2024. Er wordt geïnvesteerd in regionale gezondheids-netwerken voor gezamenlijk onderwijs, stageplekken en docentontwikkeling.

De Maastricht UMC+ Academie verzorgt interne opleidingen voor zorgprofessionals, waaronder verpleegkundige, medische en technische opleidingen. Als opleidingsinstituut in de zorgpraktijk is het gericht op het bevorderen van vitaliteit, zowel bij aanstaande zorgprofessionals als bij patiënten. Het programma Duurzame Inzetbaarheid, oorspronkelijk voor AIOS en junior medisch specialisten, is nu uitgebreid naar verpleegkundigen in opleiding.

De afdeling ARBO van het Academisch Ziekenhuis biedt een stageplaats aan voor het keuzeonderwijs Gezondheid, Preventie en Samenleving voor masterstudenten Geneeskunde aan de Universiteit van Maastricht. Deze stage van acht weken belicht de sociale en maatschappelijke aspecten van gezondheid. Het doel is om preventie te benadrukken onder beginnende artsen en een gezondere generatie artsen te creëren. Dit initiatief wordt ondersteund door het vitaliteitsloket, dat tegen 2025 gekoppeld wordt aan de Minor 'Leefstijlgeneeskunde', waardoor studenten de kans krijgen om met de vitaliteitscoach mee te lopen, wat zowel een leermoment als zelfreflectie kan bieden.

Vitale Student

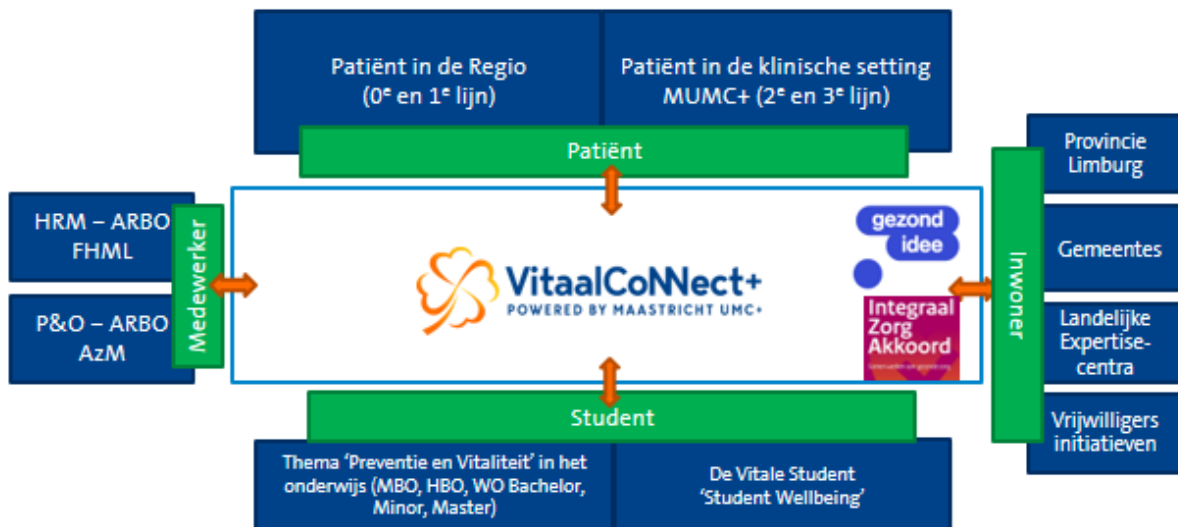
Het studentenwelzijn staat onder druk door toenemende stress en prestatiedruk. De Universiteit Maastricht richt zich op preventieve maatregelen en wil elke bachelor- en masterstudent vanaf dag één een mentor toewijzen. De 'Wellbeing Movement' promoot zowel fysiek als mentaal welzijn met diverse tools, zoals workshops en evenementen. De universiteit erkent de waarde van studenten als ambassadeurs voor de toekomst en ontwikkelt onder andere een digitaal leefstijlloket voor studenten.

Werkgroep:

Programmamanager
Projectleider ACT
SHE
CAPRHI/NUTRIM
Academie vervolgoedingen

5.6 Conclusie

De implementatie van 'Gezond Idee' legt een sterke nadruk op preventieve zorg en het bevorderen van vitaliteit op meerdere niveaus. De focus ligt op het verder verbinden en creëren van samenwerkingsverbanden tussen verschillende disciplines binnen onderzoeks-, zorg-, onderwijsinstellingen en externe organisaties. Binnen deze verbindingen en initiatieven wordt voortdurend rekening gehouden met de verduurzaming van de zorg om in lijn te zijn met de doelstellingen zoals geformuleerd in de Green Deal 3.0. Door de integratie van preventie en vitaliteit in het sociaaldomein, zorgsysteem en het onderwijs, streeft 'Gezond Idee' ernaar om een duurzame impact te hebben op de gezondheid van de regio Zuid-Limburg, in samenwerking met partners zoals huisartsen, GGD, sociaal domein en overige betrokkenen. In afbeelding 7 wordt de samenhang tussen de verschillende klaverbladen met hun stakeholder en 'Gezond Idee' weergegeven.

Afbeelding 7: Samenvatting werkgroepen klaverbladen en integratie Gezond Idee

6. RegioDeal, Citrienfonds en Transformatieplan IZA

De essentie van transformeren van de zorg in relatie tot transformatieplannen is gericht op het optimaal inzetten van kritische en schaarse capaciteit en infrastructuur. Het maken van een plan voor een impactvolle transformatie is erop gericht om de transformatie op een goede en efficiënte manier te realiseren en de kans te vergroten dat de transformatie succesvol verloopt en goede resultaten worden bereikt. Er zijn veel nationale en regionale programma's die aansluiten bij het thema van dit Strategische programma. Voorbeelden hiervan zijn: de Regiodeal, Citrienfonds en het IZA Transformatieplan.

Mede gezien de propositie van het Maastricht UMC+ (om het nationale kennis- en expertisecentrum op het gebied van preventie en vitaliteit te zijn en deze kennis in te zetten in de regio), en de strategische programmalijn "Preventie en vitaliteit" kunnen deze nationale programma's binnen dit thema werken als "versneller" voor het realiseren van de ambities en doelen van Gezond Idee. Immers we willen onze kennis- en expertise inzetten in de (sub-) regio, nationaal ten behoeve van een gezonde samenleving, samen met de burger.

Regiodeal

Het kabinet heeft 900 miljoen euro beschikbaar gesteld voor nieuwe Regio Deals (4e, 5e en 6e ronde). In deze deals werken Rijksoverheid en regio's samen om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te verhogen. Juist op de plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. Het Maastricht UMC+ heeft samen met Brightlands meegeschreven op deze impuls, met een positieve uitkomst. Parallel aan dit implementatieplan wordt gewerkt aan een plan voor de Regiodeal Zuid- Limburg: de Vitaliteit-Incubator

Tekst Projectaanvraag: In de Vitaliteit-Incubator wordt het Vitaliteitsloket en het Kennis- en Expertisecentrum voor Preventie, Leefstijl en Vitaliteit gerealiseerd om uitvoering te geven aan de ambities op het gebied van preventieve gezondheidszorg. Een goede preventie-aanpak kan een verschil maken in een situatie waarin de gezondheidszorg overbelast dreigt te raken en een ongezonde leefstijl en leefomgeving een belangrijke rol spelen in de toename van de ziektelast. Met de juiste aanpak kan gewerkt worden aan het verlengen van de gezonde levensduur van mensen en het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Het verschil in gezonde levensverwachting is immers groot tussen mensen met een hogere en lagere sociaaleconomische positie. Deze problematiek speelt in heel Nederland, maar is in de regio Zuid-Limburg nog prominenter aanwezig. Het Vitaliteitsloket is onderdeel van het Maastricht UMC+. Het MUMC+ benadert gezondheid en zorg vanuit een breed integraal perspectief, waarbij het vergaren, delen en toepassen van kennis rondom preventie en gezondheidsbevordering een belangrijk aandachtsgebied is. Het Maastricht UMC+ heeft een lange (wetenschappelijke) geschiedenis wat betreft kennis en kunde rond gezondheidsbevordering. Dat maakt het Maastricht UMC+ dan ook de uitgelezen plek om een solide preventiestrategie regionaal uit te voeren en vervolgens een nationaal gezicht te geven. Vandaar de ambitie om in 2030 hét nationale kennis- en expertisecentrum voor Preventie, Leefstijl en Vitaliteit te zijn, met een belangrijke rol in innovatie en implementatie in de regio.

De financiële impuls bedraagt voor het Brightlands én Maastricht UMC+ binnen de gezamenlijke fiche (bovenliggende tekst) maximaal € 5.000.000 over de jaren 2024-2027 in de vorm van cofinanciering (€2.500.000 – €2.500.00).

Citrienfonds

Kansen worden in Q2 nader uit gewerkt.

Transformatieplan

Aangezien het IZA specifiek gaat om “zorg” willen we het transformatieplan toespitsen op de patiënt, met zorg gerelateerde en geïndiceerde preventie. Het initiële doel is om vitaliteit vanuit het Maastricht UMC+ te bevorderen rondom een bezoek aan het ziekenhuis (in, tijdens en uit). Echter wordt direct voorgesorteerd op het verplaatsen van deze taak naar de regio. De nadruk ligt dus direct op de samenhang tussen de 0de, 1e en 2de/3de lijn. Het agenderen van het transformatieplan op de bestuurlijke tafel van Alliantie Sante/Mijnstreekcoalitie is een eerste stap. Hierbij zetten we in op het samen in de sub-regio aanpakken van het onderwerp “gezondheidsvaardigheden”. Dit door samen met de overige partijen een inventarisatie te maken van initiatieven/ projecten die lopen. Daarnaast kan het bezoek van de ‘zieke burger’ (afhankelijk van zorgvraag) aan het Maastricht UMC+ als een cruciaal omslagmoment gezien worden, een *teachable moment*, om leefstijl bespreekbaar te maken en de uitkomsten van zorg en/of kwaliteit van leven positief te beïnvloeden. Door een geïntegreerde aanpak kan het Maastricht UMC+ verdere concrete stappen zetten om de gezondheidsverschillen in Zuid-Limburg te verkleinen en de algehele gezondheid van de regio te verbeteren.

7. Begroting Gezond Idee

KOSTEN							Restwaar de huidige apparaat uur	Reeds beschikb are middelen	2024 / Q3-Q4 incl. BC	2025 incl. BC	2026 incl. BC	2027 incl. BC
(LET OP: bedragen incl. BTW)												
Investeringen:	Aanschaf waarde €	Afschr. in jaren	Rente %	Rente kosten	Afschr. kosten	Kosten per jaar	Restwaarde					
Subtotaal kapitaallasten (rente o	€ 15.000			€ -	€ 3.000	€ 3.000	€ -	€ -	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Exploitatie:							Kosten (indien van toepassing)					
Zijn de opgegeven kd	Ja**	Nee										
Personeel (LET OP: incl. soc. lasten, ORT, TVO)	€	per FTE	FTE	Schaal (max-3)	Kosten per jaar		Huidige kosten					
Subtotaal personele kosten	€ 1.039.274		8,60		€ 735.041		€ -	€ 342.000	€ 894.000	€ 894.000	€ 839.000	
Materieel					Kosten per jaar		Huidige kosten					
Materiaalkosten					€ 10.000		€ -	€ 5.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	
Subtotaal materiële kosten					€ 10.000		€ -	€ 5.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	
Overige kosten					Kosten per jaar		Huidige kosten					
Huisvestiging					€ 60.000		€ -	€ 30.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	
Communicatieuitingen 'Gezond Idee'					€ 50.000		€ -	€ 25.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
Grafische vormgeving					€ 5.000		€ -	€ 2.500	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	
Netwerkkosten					€ 20.000		€ -	€ 10.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	
Opleidingskosten					€ 5.000		€ -	€ 2.500	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	
Studentvergoeding					€ 10.000		€ -	€ 5.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	
Innovatie en projectbudget					€ 90.000		€ -	€ 45.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	
Subtotaal overige kosten					€ 240.000		€ -	€ 120.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000	
Totale kosten							€ -	€ 469.000	€ 1.138.000	€ 1.138.000	€ 1.083.000	
BATEN							Baten (indien van toepassing)		2024 / Q3-Q4 incl. BC	2025 incl. BC	2026 incl. BC	2027 incl. BC
Overige baten					Overige baten p/jaar		Huidige baten					
Sectorgelden postdoc					€ 118.654		€ -	€	€ 118.654	€ 118.654	€ 118.654	
Subtotaal overige baten					€ -		€ -	€ -	€ 119.000	€ 119.000	€ 119.000	
TOTAAL BATEN								€ -	€ 119.000	€ 119.000	€ 119.000	
Financieel resultaat								€ -469.000	€ -1.019.000	€ -1.019.000	€ -964.000	
RESULTAAT over de gehele looptijd							Negatief		€ -3.471.000			

Bijlage 1: SWOT 'Strategisch programma: Preventie en Vitaliteit'

Aanwezig: K. Faber, E. Croonen, R. Peijnenborgh, N. van Steenkiste, J. Rebel, I. Leijts, E. Deckers, J. Custers, J.W. Brunings, R. Vasse, D. Waterval, M. Crone, C. Theunissen, L. Mullers, A. Witlox & V. de Vries

Bijlage 2: Confrontatiematrix Preventie en Vitaliteit

		STERKTES			ZWAKTES		
		Kennis, expertise en enthousiaste professionals	Stevig fundament strategische koers	Kenniscyclus (fundamenteel-toegepast - implementatie)	Cohesie en synergie ontbreekt	Structurele financiering	Governance structuur ontbreekt
<p>1. Sterktes – Kansen: In welke mate stelt de sterkte (X) de strategische programmalijn 'Preventie en Vitaliteit' in staat om de kans (X) te benutten?</p> <p>2. Sterktes – Bedreigingen: In welke mate stelt de sterkte (X) de strategische programmalijn 'Preventie en Vitaliteit' in staat om de bedreiging (X) te weren?</p> <p>3. Zwaktes – Kansen: In welke mate verhindert de zwakte (X) de strategische programmalijn 'Preventie en Vitaliteit' de kans (X) te benutten?</p> <p>4. Zwaktes – Bedreigingen: In welke mate verhindert de zwakte (X) strategische programmalijn 'Preventie en Vitaliteit' de bedreiging (X) te weren?</p>							
KANSEN	Maatschappelijke transformatie naar gezonde samenleving met eigen regie	+	+	++	--	--	--
	Unieke positie ten opzichte van benchmark	++	++	++	-	-	--
	Geïntegreerd MUMC+ - UM	+	++	++	-	0	-
BEDREIGINGEN	Bekostigingsmodel & politieke zekerheid	0	+	+	0	--	-
	Health in all policies	+	0	+	--	0	0
	Partnerpartijen gaan in de weerstand (non-invented)	++	+	++	--	0	--

7. Bijlage 2 Deelprojectplan BioMedical MakerSpace

5
2
7
1
0
5
10

Knowledge crossing borders

Inhoud

1. Aanleiding en huidige situatie
2. Doelen en resultaten
3. Werkproces
4. Planning
5. Projectorganisatie
6. Projectkosten en financiële dekking

Projectsamenvatting

Het realiseren van van een BioMedical MakerSpace, een shared facility voor het ontwikkelen van gezondheidsbevorderende, biomedische innovaties op Brightlands Maastricht Health Campus die een bijdrage levert aan nieuwe kennisintensieve bedrijvigheid en gezondheidsbevordering in Limburg.

Betrokken organisaties/instanties:

Brightlands Maastricht Health Campus b.v., Brightlands Incubators Maastricht b.v., Maastricht UMC+, Universiteit Maastricht (FHML)

Penvoerders: V. de Vries en H. Aquil

1. Aanleiding en huidige situatie

1.1 Inleiding

De kennisintensieve bedrijvigheid binnen Limburg is een belangrijke sector die bijdraagt aan economische groei en het creëren van werkgelegenheid in Limburg. De Brightlands campussen zijn daarbij groeikernen van nieuwe bedrijvigheid (startups) die zich richten op Gezondheid, Duurzaamheid en Digitalisering. In een triple helix samenwerking van bedrijfsleven, onderwijs en overheid wordt aan innovatieve oplossingen gewerkt voor belangrijke maatschappelijke transitie. Brightlands Maastricht Health Campus is een van de 4 Brightlands Campussen waar studenten, ondernemers en artsen werken aan gezondheid en biomedische innovaties. Deze innovaties dragen bij aan een gezond leven van velen in Limburg en ver daarbuiten.

1.2 Vraagstelling

De ontwikkeling van een innovatief product naar de markt (waar het breed gebruikt zal worden) is vaak een lange en risicovolle weg. Dit wordt vaak via startende bedrijven (startups) gedaan. Om de kans op succes van startende bedrijven optimaal te ondersteunen zijn goede voorzieningen nodig om zo effectief mogelijk aan deze producten te werken zonder grote investeringen in de beginfase. Brightlands Maastricht Health Campus biedt daarvoor nu al 2 startup incubators aan gevestigd aan de Oxfordlaan in Maastricht. Deze incubators worden beheerd door Brightlands Incubators Maastricht en zijn gericht op de vestiging van start-up bedrijven. Een gedeelte van de start-ups maken daarbij gebruik van hun eigen apparatuur, echter in de regel kunnen start-ups nog geen grote investeringen in apparatuur doen. In de afgelopen periode is er de vraag vanuit startende bedrijven naar shared facilities en equipment duidelijk toegenomen. Vanuit deze vraag is het Biomedical MakerSpace concept ontwikkeld, waarbij een startend bedrijf direct aan de slag kan in een shared lab faciliteit met de meest gebruikte apparatuur die toegankelijk is, zonder zelf te moeten investeren in deze faciliteiten en apparatuur. Met name bedrijven in de vroeg-fase zijn gebaat naar dergelijke faciliteiten. Op deze wijze hebben biomedische startups gedurende de eerste 2 tot 3 jaren van hun bestaan tegen lage kosten toegang tot hoogwaardige apparatuur en faciliteiten krijgen die noodzakelijk zijn voor het onderzoek naar en de ontwikkeling van producten. Deze voorziening ontbreekt momenteel op de Brightlands Maastricht Health Campus, maar wordt wel aangeboden op omliggende campussen in Eindhoven, Aken en Luik.

Het realiseren van een BioMedical MakerSpace faciliteit zal de Brightlands Maastricht Health Campus in staat stellen om meer startup bedrijven aan te trekken van buitenaf, alsook de spin-off bedrijven vanuit de kennisinstellingen optimaler te faciliteren. Ook is op dit ogenblik nog geen innovation learning omgeving aanwezig op Brightlands Maastricht Health Campus waar MBO en HBO studenten kunnen leren in een praktijksetting. De BioMedical MakerSpace kan ingezet worden als leeromgeving op het gebied van gezondheidsbevordering, biomedische innovaties en ondernemerschap.

2. Doelen en resultaten

2.1 Doelstelling

Oprichten van een volledig ingerichte (multi purpose/shared) innovatie incubator met wetlab- en prototype faciliteiten waarin (internationale) startup bedrijven hun productontwikkeling op het gebied van gezondheidsbevordering en biomedische innovaties kunnen starten vanaf idee zonder grootschalige investeringen vooraf en in combinatie met toegespitste business coaching.

Door het voor startende innovatieve bedrijven laagdrempelig te maken om aan hun innovaties te werken versterken wij de binding van deze bedrijven aan het biomedisch ecosysteem in Limburg. De BioMedical MakerSpace zal ook worden gebruikt als innovatie leeromgeving in samenwerking met MBO en HBO waarbij studenten en lectoren samen met startende ondernemers in projecten werken aan gezondheidsbevorderende en biomedische innovaties in een bedrijfsmatige setting. Op het gebied van gezondheidsbevordering zal de BioMedical MakerSpace nauw samenwerken met het Kennis & Expertisecentrum Preventie & Vitaliteit van MUMC+ in het bijzonder op het gebied van gezondheidsbevordering en preventie, begeleiding bij leefstijlinterventies, nieuwe (gepersonaliseerde) behandelopties, digitaliseren zorgprocessen etc.

2.2 Producten en resultaten

Een volledig geoutilleerde BioMedical MakerSpace voor de ontwikkeling van biomedische/biotechnologische/Gezondheidsbevorderende innovaties dat de volgende shared facilities kan bieden:

1. Volledig gebruiksklare laboratorium ruimtes voor gemeenschappelijk gebruik voor de productontwikkeling van biomedische innovaties.
  2. FabLab (een digitale werkplaats voor uitvinders en ontwikkelaars) voor het maken van prototypes en instrumenten,
  3. Moleculair biologisch-, celkweek, biochemisch analyse, histologie labs volledig ingericht met de state-of-the-art apparatuur zoals cel en weefselkweek faciliteiten, cel, eiwit, moleculaire, microbiologische, biochemische en histologie analyse apparatuur, 3D printers en algemene apparatuur waaronder centrifuges, gekoelde opslag 4, -20, -80, -196 graden voor biologische weefsels.
  4. Onderhoud en ondersteuning in het gebruik van genoemde labs
- Huisvesting voor startende biotech/medtech bedrijven in de incubatoren van Brightlands Incubators Maastricht en naast de BioMedical MakerSpace, ook een actieve link met het Kennis- en Expertisecentrum op het gebied van Preventie, Leefstijl en Vitaliteit, waar professionals en burgers terecht kunnen voor wetenschappelijk onderbouwde educatie en coaching.

Tevens is er een actieve link met het Maastricht Health Campus business development team/Brightlands kennisnetwerk voor inhoudelijk en business advies aan start-ups. Tenslotte biedt de BioMedical MakerSpace mogelijkheden als innovatie leeromgeving in samenwerking met Zuyd Hogeschool (CHILL) en Vista College.

Naar schatting zullen circa 12 tot 18 bedrijven jaarlijks gebruiken maken van de BioMedical MakerSpace. Dat betreft deels bedrijven die voortkomen uit de Universiteit Maastricht en Maastricht UMC+, maar ook nadrukkelijk bedrijven van buiten het ecosysteem die in het kader van de acquisitie inspanningen of de Startup League op de Brightlands Maastricht Health Campus vestigen. De verdeling op jaarbasis is als volgt:

Spin-off bedrijven UM en MUMC+	5 – 6 bedrijven
Bedrijven vanuit de Startup League	4 – 6 bedrijven
Acquisitie van startende bedrijven	3 – 6 bedrijven
	12 – 18 bedrijven

2.3 Te behalen regionale effect

De BioMedical MakerSpace beoogt een omgeving te creëren waarin hele vroege innovaties laagdrempelig kunnen worden ontwikkeld, waarmee de kans op succesvolle groei van het bedrijf zo optimaal mogelijk wordt ondersteund. Om van idee naar maatschappelijke impact te komen is de productontwikkeling één van de grootste uitdagingen voor startups. Hiervoor zijn geavanceerde faciliteiten nodig (instrumenten, prototyping faciliteiten, kweek en analyse faciliteiten en apparatuur). Faciliteiten waartoe startups zelf niet meteen toegang hebben of niet de financiële mogelijkheden hebben om zelf in te investeren. Om ervoor te zorgen dat deze innovaties toch ontwikkeld worden in onze regio is dan ook van belang om de innovatie-keten te vervolmaken; van “lab bench” tot “bed side” (van lab tot toepassing in het ziekenhuis). Startups die deze innovaties naar de markt brengen hebben een grote behoefte aan een BioMedical MakerSpace met geavanceerde lab-faciliteiten (“wet-labs” van “lab-bench”-scale tot multipurpose laboratorium faciliteiten), prototyping faciliteiten voor fysieke en digitale prototypes. De BioMedical MakerSpace zal bijdragen tot het vergroten van het aantal startups in Limburg en positief bijdragen aan hun doorgroeikansen naar een scale-up/ full scale bedrijf. Het draagt daarmee sterk bij aan het versterken van de kenniseconomie van Limburg door nieuwe innovatieve bedrijvigheid actief te ondersteunen.

Naast de ontwikkeling van nieuwe (bio)medische technologie is de BioMedical MakerSpace er ook op gericht om bij te dragen aan het ontwikkelen van gezondheidsbevorderende producten of diensten die een bijdrage leveren aan vitaliteit en gezond leven, gericht op de preventie van ziekteontwikkeling. Het inzetten op preventieve zorg zal geleidelijk bijdragen aan de daling van de zorgkosten, minder verzuim van werknemers en het bevorderen van de gezondheid van de Limburgse bevolking op langere termijn.

De BioMedical MakerSpace zal als werk- en innovatieleeromgeving, waarin studenten vanuit MBO en HBO samen met innovatieve bedrijven werken aan innovaties, een bijdrage leveren aan het opleiden van een volgende generatie gespecialiseerde werknemers voor het Limburgse bedrijfsleven.

2.4 Borgen van de continuïteit

Het doel van onderhavig project is om een structureel positief effect voor de regio te bewerkstelligen. De subsidiebijdrage wordt benut om een impulsinvestering te doen in het creëren en implementeren van het BioMedical MakerSpace concept die dan vervolgens duurzaam in stand gehouden kan worden, o.a. door samenwerking met bedrijven en onderwijsinstellingen. Er zal actieve acquisitie worden gedaan voor het werven van start-up bedrijven naar de campus, onder meer via de Brightlands Start-up League. Tevens wordt een duurzame samenwerking met de onderwijspartners gerealiseerd voor het opzetten van een innovatieve leeromgeving op project basis (conform CHILL concept). Er zal actief bekendheid worden gegeven aan de aanwezigheid van de BioMedical MakerSpace, als belangrijke onderzoeksfaciliteit op de Brightlands Maastricht Health Campus.

3. Projectplan

a. Doelstelling:

Het doel van het project is het realiseren van een BioMedical MakerSpace, in één van de incubatoren op de Brightlands Maastricht Health Campus. De BioMedical MakerSpace voorziet in een grote behoefte van (biomedische) startups om toegang te hebben tot gedeelde faciliteiten, zoals volledig ingerichte wetlab- en prototype faciliteit. De BioMedical MakerSpace zal (internationale) startupbedrijven in staat stellen hun productontwikkelingsproces van idee naar productie zo kosteneffectief mogelijk te doorlopen, zonder grootschalige (voor)investeringen. Dit kan door gebruik te maken resource sharing en verminderen van operationele kosten. Als laatste is dit ook de plaats om kennis met elkaar te delen en van elkaar te leren.

b. Wie zijn onze stakeholders:

- MUMC+
- UM/Faculty of Health, Medicine and Life Sciences
- Vista College en Hogeschool Zuyd
- Potentiële gebruikers (start-up bedrijven)

c. Programma van eisen:

Alle wensen en eisen van alle partijen die bij het project een rol spelen worden verzameld. Wij voeren verkennende gesprekken met stakeholders over de functionele eisen. Deze verkennende gesprekken voeren wij o.a. met start-ups, MBO/HBO opleidingen en Universiteit Maastricht. Deze gesprekken worden ook gevoerd met MUMC+ om te onderzoeken hoe de BioMedical MakerSpace nauw kan samenwerken met het Kennis en Expertisecentrum Preventie & Vitaliteit. Door het voeren van deze verkennende gesprekken kunnen wij onze wensen en de wensen van de stakeholders inzichtelijk maken en ons doel/resultaat voor de BioMedical MakerSpace bewerkstelligen. Te denken valt aan:

- Locatie: Oxfordlaan 55
- Specificaties van de aan te schaffen faciliteiten en middelen
- Expertise
- Financiering

- d. Toegang en gebruik: hoe gaan we de toegang tot de MakerSpace faciliteren (kostenmodel, systeem voor het reserveren van de shared facility, trainingsprogramma etc.)
- e. Risico analyse hoeveel bedrijven mogen bijvoorbeeld gelijktijdig gebruik maken van de BioMedical MakerSpace, onderhoudsplanning.
- f. Design en Implementatie van de MakerSpace
- g. Communicatie en promotie: Communicatie met interne stakeholders en communicatie met toekomstige gebruikers. Promotie via brochures, website, social media, events

4. Planning

Fases	Begindatum	Einddatum
Doel/stakeholders	April 2025	Mei 2025
Programma van eisen	Juni 2025	September 2025
Toegang/gebruik/risico analyse	Oktober 2025	November 2025
Implementatie/Communicatie	November 2025	

5. Projectorganisatie

5.1 Projectteam

- Horia Aquil, CEO Brightlands Incubators Maastricht b.v.
- Yvo Graus, COO Brightlands Maastricht Health Campus b.v.

6. Projectkosten en financiële dekking

6.1 Projectkosten

Projectkosten deelproject BioMedical MakerSpace				
Brightlands Makerspace Incubator	2025	2026	2027	totaal
Investerings lab apparatuur	€ 200.000	€ 725.000	€ 475.000	€ 1.400.000
investerings inrichting ruimten	€ 150.000	€ 175.000	€ 25.000	€ 350.000
In kind huisvesting	€ 105.000	€ 110.000	€ 130.000	€ 345.000
in kind personeelskosten BIM	€ 25.000	€ 30.000	€ 25.000	€ 80.000
In kind personeelskosten MHC	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 75.000
algemene kosten	€ 80.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 250.000
Totaal kosten	€ 585.000	€ 1.150.000	€ 765.000	€ 2.500.000
Totaal gevraagde subsidiabele kosten deelproject				€ 1.250.000

6.2 Financiële dekking

Financiële dekking deelproject BioMedical MakerSpace					
Naam financier	2025	2026	2027	totaal	Soort inbreng
Bijdrage Gemeente Maastricht	€ 215.000	€ 492.500	€ 292.500	€ 1.000.000	cash
Brightlands Incubators Maastricht b.v.	€ 52.500	€ 55.000	€ 65.000	€ 172.500	huisvesting
Brightlands Incubators Maastricht b.v.	€ 12.500	€ 15.000	€ 12.500	€ 40.000	uren
Maastricht Health Campus b.v.	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 37.500	uren
Totaal financiering				€ 1.250.000	
Subsidie RegioDeal deelproject	€ 292.500	€ 575.000	€ 382.500	€ 1.250.000	